

Vd har ordet

Ett på alla sätt speciellt och märkligt år

2020 kommer gå till historien som ett särdeles speciellt år. Pandemin svepte in och ställde beslutsfattare, enskilda individer och företag inför utmaningar vi aldrig tidigare sett. Det blev ett år som vi aldrig varit med om tidigare – och förhoppningsvis aldrig kommer behöva vara med om igen.

2020 SKULLE BLIVIT ÅRET DÅ TANKMARKNADEN ÅTER VÄNDE UPPÅT. I slutet av 2019 pekade alla pilar i samma riktning – uppåt. Tankmarknaden var på väg in i en strukturellt betingad högkonjunktur, med ökad efterfrågan på transporter och stigande rater.

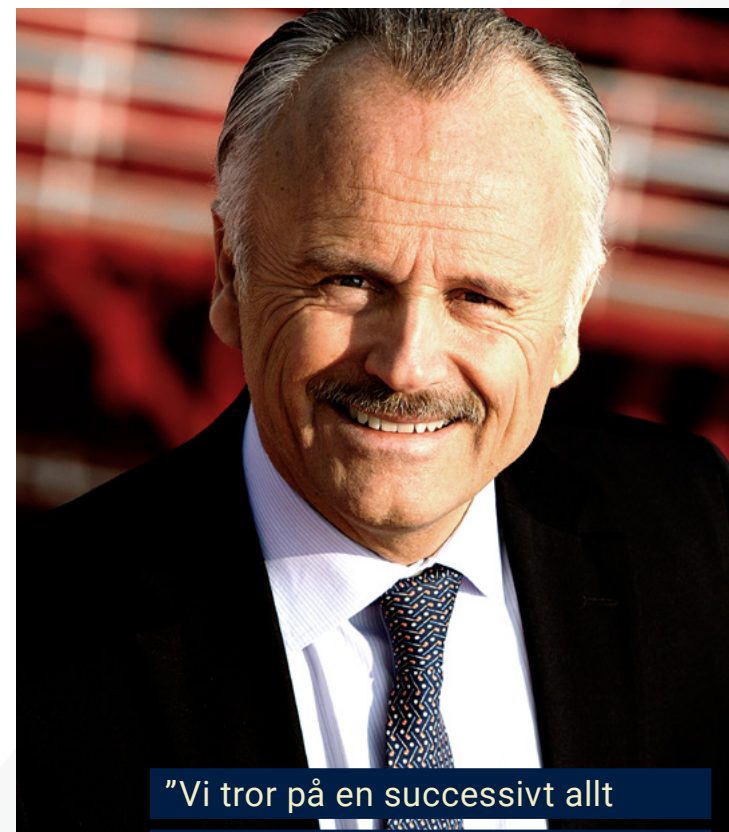
Sedan kom pandemin. Världsekonomin tvärnitade, efterfrågan på olja störtök – och luften gick helt ur tankmarknaden.

När det gäller tankmarknaden blev dock fallet kortvarigt, eftersom en krasch i oljepriset strax efter medförde en kraftigt ökad handel med olja. Under en mycket kort tid på vårkanten såg vi rater på tankmarknaden vi nästan aldrig sett tidigare. Uppgången drevs dock inte av någon reell ökning i efterfrågan av olja – den var de facto ned – utan var helt en konsekvens av det låga oljepriset. Resultatet blev en extremt omfattande lageruppbyggnad. Bara mellan februari och mars ökade OECDS lager med drygt 25 procent – från 67 dagars genomsnittlig daglig konsumtion till 84.

Denna lageruppbyggnad har tankmarknaden sedan fått lida stort av. Från sommaren och framåt resulterade sedan kombinationen av lageruttag, en överlag fortsatt kraftigt dämpad oljekonsumtion och massiva produktionsbegränsningar i en rekordsvag tankmarknad.

Omfattande dockningsprogram

Utvecklingen på marknaden återspeglas givetvis även i vår egen intjäning. Ser vi till året som helhet redovisar vi ett resultat före skatt om MSEK –65,1 (–102,3). EBITDA uppgår till MSEK 277,8 (249,5), motsvarande MUSD 30,2 (26,4). Vid sidan av de generellt låga fraktraterna har vår finansiella ställning även påverkats negativt av ett omfattande dockningsprogram. Sammantaget har vi under året dockat fem av fartygen i flottan. Utöver periodiskt underhåll och uppgraderingar har vi installerat lagstadgade system för rening av ballastvatten.

"Vi tror på en successivt allt starkare marknad från och med andra halvåret 2021."

Det har inneburit stora kostnader och även inneburit uteblivna intäkter under tiden då fartygen varit ur drift. Att göra detta i en svag marknad är visserligen bättre än i en stark, då intjäningen ändå är låg.

Stora operativa utmaningar

Sedan utbrottet av covid-19 har vår högsta prioritet varit att säkerställa de ombordanställdas hälsa och minimera risken för smittspridning ombord på fartygen. Utöver att följa berörda myndigheters rekommendationer har vi och vår bemanningspartner Northern Marine Management på egen hand vidtagit ett stort antal preventiva åtgärder. Till dessa hör bland annat kontinuerliga riskbedömningar och övningar.

Sammantaget har nya rutiner på fartygen, hårda restriktioner och överlag ökade svårigheter att resa på ett högst påtagligt sätt ökat komplexiteten i fartygsoperationen. Inte minst gäller detta vid besättningsbyten, vilket i många fall lett till längre arbetspass ombord. Vår ombordpersonal har under det gångna året uppvisat en flexibilitet och handlingskraft som på många sätt gått utöver vad som kan förväntas.

Marknadsutsikter framåt

När detta skrivs befinner vi oss i mitten av mars 2021 och tankmarknaden är fortsatt svag. Hur marknaden kommer att utvecklas framåt är givetvis svårbedömt då det beror på hur covid-19-pandemin utvecklas. Vår tro på stärkning av marknaden från och med sommaren 2021 är dock fortsatt intakt. För detta talar flera faktorer:

Efterfrågan på olja och oljeprodukter snart tillbaka på pre-pandemi-nivåer

Konsumtionen av olja i världen fortsätter att återhämta sig i god takt. Vi, och många andra, gör bedömningen att återhämtningen kommer fortsätta under hela 2021, för att i slutet av året kanske till och med vara tillbaka på nivåerna innan pandemin. Sammantaget kommer detta ha en positiv effekt på efterfrågan på tanktransporter.

Ökat transportbehov till följd av längre distanser

När oljemarknaden nu återhämtar sig framträder skiftet från väst till öst i än tydligare dager. Tillväxtländer i Asien väntas framöver fortsätta stå för en växande andel av ökningen i oljekonsumtion. Här byggs nu även flera nya raffinaderier. Samtidigt hittas ny olja framför allt i väst, vilket bidrar till ökade distanser och därmed även ökat transportbehov.

Lagren på väg ner mot femårssnittet

Opec+ pågående produktionsbegränsning omfattar 7,5 miljoner fat om dagen. Därutöver aviserade Saudiarabien i början av mars att de fram till och med april minskar produktionen av olja med ytterligare 1 million fat per dag. I kombination med ökad konsumtion kommer detta medföra att oljelagren i stadig takt fortsätter att minska runt om i världen – ner mot det s.k. femårssnittet. Vägen dit är ett riktigt stålbad för tankindustrin – men också en nödvändig förutsättning för att marknaden på sikt ska lyfta.

Rekordlåg nettotillväxt i flottan

Ser vi till utbudssidan ser det riktigt lovande ut. Nettotillväxten i flottan både 2021 och 2022 väntas uppgå till cirka 2 procent – en historiskt låg nivå. I nuvarande läge läggs det heller i stort

sett inga nya beställningar, vilket gör att den låga tillväxttakten successivt förlängs. Detta är naturligtvis bra för tankmarknaden som helhet.

Inget generellt överutbud av fartyg

I grund och botten är tankmarknaden relativt välbalanserad, vilket innebär att det inte finns något större överutbud av fartyg. Trots att marknaderna nu är dåliga har ändå alla fartyg någorlunda kontinuerlig sysselsättning och inga fartyg ligger upplagda. Redan små förändringar i efterfrågan på transporter kan därigenom ge stort utslag på fraktraterna. I en "normal" marknad brukar utnyttjandegraden av den totala fartygsflottan ligga runt 85 procent. Vid 90 procent är marknaden superstark, vid 80 procent väldigt svag. Så små är skillnaderna.

Successivt allt starkare marknad från sommaren 2021

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att flera faktorer talar för en fortsatt volatil marknad under första halvåret 2021. Därefter ser det betydligt mer positivt ut, med en successivt starkare marknad från och med andra halvåret. Genom vår exponering mot spotmarknaden är vi väl positionerade att dra nytta av den positiva trenden i marknaden. Vi har en flexibel flotta i gott skick. Nu lämnar vi ett utmanande år bakom oss för att istället blicka framåt. Det ser vi verkligen fram emot.

Göteborg i mars 2021,

Kim Ullman
Vd